Gemeente Assen

Raadsvoorstel

Onderwerp	**Voortgangsrapportage en kredietaanvraag Kloosterveen**
Kenmerk	
Datum verzending	Vrijdag 13 mei 2022
Besluitvormende raad	donderdag 16 juni 2022
Consulterende raad	
Namens	het college van burgemeester en wethouders van gemeente Assen de heer M.L.J. Out, burgemeester de heer T. Dijkstra, secretaris

1 Beslispunten

1.1 Kennis te nemen van de voorgangsrapportage en de drie mogelijke routes voor het uitwerken van een aanpak.

1.2 Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 124.800,- beschikbaar te stellen voor het continueren van het faciliteren van wijkbewoners, het uitwerken van een aanpak en het opstellen van een advies over het vervolg en dit te dekken uit het programma Energietransitie.

2 Inleiding

Wij realiseren ons dat het voorliggende raadsvoorstel een onderwerp betreft waar in de raad de meningen over verdeeld zijn. In die zin kunnen we spreken van een politiek gevoelig dossier dat ook onderwerp van gesprek zal zijn bij de vorming van een nieuwe coalitie. Toch hebben wij gemeend dit voorstel nu aan u voor te leggen. Een belangrijke reden hiervoor is, dat zonder een besluit over een aanvullend krediet de werkzaamheden in dit project vanaf juli stil zullen vallen. Daarmee vervalt dan ook de structuur die nu is opgezet om in gesprek met de wijk samen te komen tot een aanpak voor Kloosterveen in de verdiepingsfase. Eveneens vervalt het faciliteren van wijkbewoners die nu al gestart zijn met een individueel traject naar verduurzaming van hun woning. Met het aanvullend krediet kunnen die diensten voorlopig behouden blijven, kan er verdiepend onderzoek gedaan worden samen met de wijk en na de zomer kunnen deze uitkomsten tezamen met een advies over de verschillende mogelijkheden voor een vervolg aan uw raad worden voorgelegd.

De gemeente Assen werkt aan een wijkuitvoeringsplan, waarin de stappen om de wijk Kloosterveen aardgasvrij en toekomstbestendig te maken gezet worden, zoals vastgesteld in de Transitie Visie Warmte. Om dit plan te maken, is er vanuit Rijksmiddelen en de EAW-subsidie een budget van €220.000 toegevoegd. De planning was om dit plan in 2021 grotendeels gereed te hebben. Dit is niet gelukt om twee redenen:

1) Na vaststelling van de Transitie Visie Warmte kon er niet direct gestart worden met het project. Er is veel tijd gestoken in het afstemmen van het Addendum Kloosterveen als aanvulling op de Transitie Visie Warmte. Het addendum is in september 2021 vastgesteld door de raad.
2) In het addendum Kloosterveen is afgesproken dat *de gemeente samen met bewoners een verdiepend onderzoek doet naar voor de wijk toepasbare alternatieven (voor aardgas), waarbij ook andere opties dan all-electric worden onderzocht. Als blijkt dat er geen haalbare en betaalbare alternatieven voor 2030 in beeld zijn zullen alternatieven die tussen 2030 en 2050 mogelijk wel haalbaar en betaalbaar zijn worden onderzocht.* Dit verdiepende onderzoek is in het najaar 2021 gestart en loopt tot de zomer. Voorlopige eerste conclusies worden in de voortgangsrapportage vermeld.

Voortgangsrapportage

Bij dit voorstel is de Voortgangsrapportage Kloosterveen gevoegd (zie bijlage). Elk half jaar maken we een voortgangsrapportage. Hierin beschrijven we de stand van zaken van de aanpak om te komen tot het wijkuitvoeringsplan. De voortgangsrapportage geeft voorlopige resultaten van het verdiepend onderzoek en de vervolgstappen. Daarnaast gaat de rapportage per spoor (Participatie & Communicatie, Techniek & Kosten, Koplopers en Aanbod) in op de voortgang.

Verdiepingsfase

In de verdiepingsfase onderzoeken we samen met bewoners kansrijke oplossingen voor het aardgasvrij maken van de woningen in Kloosterveen. We doen zowel technisch onderzoek als onderzoek naar motivatie en drijfveren. Tezamen geeft ons dit meer inzicht in de wijk en haar bewoners, om de bewoners van informatie te kunnen voorzien die voor hen nuttig is om stappen te zetten richting aardgasvrij wonen.

Het onderzoek in de verdiepingsfase wordt naar verwachting voor de zomer van 2022 afgerond. Na de zomer bespreken we de resultaten met betrokken bewoners in de meedenkgroep. Daarna starten we met het schrijven van het wijkuitvoeringsplan. Dit plan is naar verwachting einde van het jaar gereed. Gezien het participatieve karakter van de aanpak en de actieve meedenkgroep in de wijk, is het voor ons niet met zekerheid te zeggen wanneer we dit plan aan de raad kunnen voorleggen.

Als eerste stap binnen het verdiepend onderzoek is er gekeken naar zowel collectieve als individuele oplossingen. Hierin is geconcludeerd dat een collectief warmtenet in Kloosterveen niet kansrijk is, vanwege de lage bebouwingsdichtheid en de goede staat van de woningen. Daarmee zijn individuele oplossingen voor het grootste deel van de wijk Kloosterveen interessant om nader te onderzoeken. Een eerste doorrekening van een aantal individuele oplossingen voor een aantal woningen leert ons dat financieel gezien, over een looptijd van 15 tot 30 jaar, de oplossingen relatief dicht bij elkaar liggen. De hoogte van de investering is sterk afhankelijk van persoonlijke keuzes en motivatie alsmede de inpasbaarheid in de woning. Nader onderzoek wordt hiernaar uitgevoerd om de inwoners van Kloosterveen van zoveel mogelijk informatie te kunnen voorzien. Overige inzichten van het onderzoek zijn benoemd in de voortgangsrapportage.

Individuele trajecten

Parallel aan het onderzoek ondersteunen we bewoners die al aan de slag willen met het verduurzamen en/of aardgasvrij maken van de woning en leren we van deze ervaring. Hieruit blijkt dat een individuele

oplossing vaak ook een individueel traject betekent. Hierin spelen persoonlijke factoren een grote keuze, zoals:

- motivatie om stappen te zetten;
- persoonlijke voorkeuren omtrent comfort of gebruik van de woning;
- de gezinssamenstelling;
- eerdere stappen of keuzes in de woning.

Keuzes in dit traject kunnen dan ook verschillende onderdelen van de woning beïnvloeden. Veel bewoners zoeken (onafhankelijk) advies om de beste keuzes te kunnen maken maar hebben moeite om dit (onafhankelijk) advies te vinden. Er kan bij gelijke of vergelijkbare woningen veel van elkaar geleerd worden, maar desondanks kan een andere keuze gemaakt worden. Een vervolg van het project zal dan ook niet kunnen bestaan uit één aanpak of specifieke technische keuze voor alle bewoners. Wél kan de gemeente bewoners onder andere informeren, activeren en verbinden aan andere bewoners of organisaties.

Vervolgstappen en uitwerking aanpak

Voor Kloosterveen zien we individuele oplossingen als meest kansrijk. Dit geldt echter niet alleen voor Kloosterveen en daarmee rijst de vraag of een wijkuitvoeringsplan nog de meest logische aanpak is. Op hoofdlijnen zien we drie routes voor het uitwerken van een aanpak:

1) Het uitwerken van een aanpak binnen de wijk Kloosterveen waarin individuele oplossingen centraal staan.
2) Het direct uitwerken van een aanpak voor individuele oplossingen voor de hele gemeente.
3) Het uitwerken van een aanpak voor individuele oplossingen voor de hele gemeente die als eerste toegepast wordt op de wijk Kloosterveen.

Na de zomer voorzien wij u hierover van een advies, tezamen met de uitkomsten van de verdiepingsfase zoals hierboven beschreven. Daar waarin in dit voorstel wordt gesproken over een wijkuitvoeringsplan kan hier uiteindelijk dus ook een gemeentebrede aanpak voor individuele oplossingen uitkomen. Vanwege de herkenbaarheid van de term wijkuitvoeringsplan wordt deze voorlopig aangehouden.

Ook blijven we bewoners informeren en faciliteren met bijvoorbeeld:

- Informatiesessies
- Flyers met informatie over specifieke onderwerpen
- Voorbeelden (zoals filmpjes)
- Tips voor energiebesparing (in de nieuwsbrief)
- Koppelen van bewoners aan adviseurs (incl. kosten)
- Collectieve acties, zoals warmtescan van woningen om kieren zichtbaar te maken

Budget

We voeren gesprekken met bewoners, er zijn meedenkgroepen ingericht en er worden bijeenkomsten georganiseerd om bewoners van informatie te voorzien. Nu fysieke bijeenkomsten weer mogelijk zijn starten we de inloopmiddagen weer op en gaan we de wijk in. Het projectteam zet zich in om zowel de bewoners, gemeentelijke organisatie en gemeenteraad te informeren en de informatie op te halen om tot een wijkuitvoeringsplan te kunnen komen.

In 2021 is er €220.000 toegekend om te komen tot een wijkuitvoeringsplan. Het budget van 2021 is niet toereikend voor het projectteam tot het einde van 2022 en zal naar verwachting rond juli 2022 op zijn. Er is aanvullend budget nodig om na de zomer de resultaten van de verdiepingsfase uit te kunnen werken en om te kunnen zetten in bruikbare informatie voor wijkbewoners. Ook kunnen we hiermee bewoners blijven faciliteren die nu stappen willen zetten en hiervan te leren.

We vragen hiervoor een budget van €124.800. Hiermee kunnen we als projectteam tot eind 2022 verder met de activiteiten zoals geschetst in de voortgangsrapportage. Een toelichting op het gevraagde budget is opgenomen in bijlage 2.

3 Beoogd effect

We willen een wijkuitvoeringsplan uitwerken en bewoners faciliteren, hiervoor is aanvullend budget nodig. Hiermee werken we toe aan de realisatie van onze ambitie om tot een aardgasvrije en toekomstbestendige wijk te komen.

4 Argumenten

4.1 We vragen u om op dit moment kennis te nemen van de drie routes voor het uitwerken van een aanpak die in de verdiepingsfase onderzocht worden omdat we daarmee inzicht willen geven in de komende fase. Waarbij een de hieronder aangegeven routes uitgediept worden en na de zomer voorzien van een advies aan u kunnen worden voorgelegd.

1) Het uitwerken van een aanpak binnen de wijk Kloosterveen waarin individuele oplossingen centraal staan.

2) Het direct uitwerken van een aanpak voor individuele oplossingen voor de hele gemeente.

3) Het uitwerken van een aanpak voor individuele oplossingen voor de hele gemeente die als eerste toegepast wordt op de wijk Kloosterveen.

De voortgangsrapportage geeft de stand van zaken weer en een vooruitblik op de komende periode voor het project Kloosterveen.

4.2 Het Rijk stelt gelden ter beschikking voor de uitvoering van de Transitie Visie Warmte. De Transitie Visie Warmte wijst Kloosterveen aan als een van de startwijken. Hiervoor werkt een projectteam aan een wijkuitvoeringsplan. Het nu beschikbaargestelde budget zal naar verwachting rond juli 2022 op zijn. Om in de komende periode het projectteam in te kunnen blijven zetten zodat na de zomer de resultaten van de verdiepingsfase uitgewerkt kunnen worden en keuzes over het vervolg gemaakt kunnen worden is een aanvullend budget nodig. Ten behoeve van het nieuwe college, de raad en wijkbewoners. Ook kunnen we dan bewoners blijven faciliteren die nu stappen willen zetten.

5 Kanttekeningen

5.1 We willen zoveel mogelijk in samenspraak met de bewoners en meedenkgroepen tot een breed gedragen wijkaanpak komen. We ervaren dat het participatief karakter van het project doorlooptijden langer zijn dan verwacht.

5.2 De uitkomsten van de verdiepingsfase zullen eerst met de bewoners gedeeld worden alvorens deze te kunnen delen met het college en raad.

6 Kosten, baten en dekking

In de rijksbegroting voor 2022 heeft het vorige kabinet 40 mln beschikbaar gesteld aan gemeenten voor de uitvoering van het klimaatakkoord. Deze middelen zijn bedoeld als overbruggingsbudget om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten. Het budget kan onder meer worden ingezet voor het opstellen van transitievisies warmte en uitvoeringsplannen (wijkgerichte aanpak). Volgens de voorlopige verdeling ontvangt gemeente Assen €124.800,-. De definitieve verdeling wordt in de meicirculaire gepubliceerd. Het bedrag wordt in juli overgemaakt naar gemeenten via het decentrale gemeentefonds.

De extra middelen worden toegevoegd aan het budget van het programma Energietransitie. Het gevraagde uitvoeringskrediet kan dan worden gedekt vanuit het programma Energietransitie.

7 Communicatie, participatie

Communicatie en participatie vindt plaats vanuit het project. De voortgangsrapportage doet hier verslag van en geeft een doorkijk naar de komende acties die op dit onderdeel plaatsvinden.

8 Inclusie

Dit project draagt bij aan een samenleving waar iedereen kan meedoen. De ambitie van dit project is het realiseren van een aardgasvrije en toekomstbestendige wijk. Dit willen we met de bewoners en onze partners bereiken op een manier die betaalbaar en haalbaar is, óók voor woningeigenaren en huurders met een laag inkomen.

9 Vervolg

De voortgangsrapportage gaat in op de te nemen vervolgstappen met betrekking tot het project Kloosterveen. We zullen u blijven informeren over de vervolgresultaten via voortgangsrapportages.

10 Bijlagen

1. Voortgangsrapportage Kloosterveen

2. Gemaakte kosten en raming

De raad van de gemeente Assen,

Gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <Datum later in te vullen>

Besluit

1.1 Kennis te nemen van de voorgangsrapportage en de drie mogelijke routes voor het uitwerken van een aanpak.

1.2 Een aanvullend uitvoeringskrediet van € 124.800,- beschikbaar te stellen voor het continueren van het faciliteren van wijkbewoners, het uitwerken van een aanpak en het opstellen van een advies over het vervolg en dit te dekken uit het programma Energietransitie.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van donderdag 16 juni 2022

De raad voornoemd,

Voorzitter, M.L.J. Out

Griffier, J. de Jonge

Bijlage 2 Gemaakte kosten en raming

2021 Overzicht kosten afgeronde bedragen

Projectteam	75.000
Technisch onderzoek en advies	25.000
Communicatiemiddelen	10.000
Subtotaal	110.000
Rijkssubsidie	-20.000
Totaal	90.000

2022 Overzicht kosten tot 1 juli afgeronde bedragen (geschat vanaf 1 april)

Projectteam	80.000
Technisch onderzoek en advies	5.000
Communicatiemiddelen en extern voorzitter	10.000
Schouwen, inzet installateurs en installatiebureau	15.000
Totaal	110.000

Benodigd budget tot eind 2022

Projectteam	70.000
Communicatiemiddelen en extern voorzitter	24.800
Inzet installatiebureau, energieadviseurs, warmtescans	30.000
Totaal	124.800